

til dette store Nr. 43. Ja, det er jo meget vanskeligt at komme ind paa en Forhandling om dette Spørgsmaal, idet det, der foreligger, ikke forekommer mig i nogen synderlig Grund eller paa en samlet Maade at godtgjøre, hvad det nu egentlig er, som man herved tilstræber, og navnlig ikke at godtgjøre dette ligeoverfor de væsentlige og begrundede og, som det forekommer mig, afgjørende Indvendinger, som reise sig derimod. En saadan mere overfluelig og samlet Behandling af dette Spørgsmaal synes der ikke engang at være nogen synderlig Udsigt til at kunne faae fremkaldt her i Thinget, og dette kunde vel finde sin forklarende Grund deri, at saaledes som den ærede Ordfører — jeg tilstaaer, lidt til min Overraskelse — oplyste, det hele Spørgsmaal ikke engang i Udvalget har været Gjenstand for nogen egentlig Overbetelse. Det er blevet bragt ind som Noget, hvorom de, hvis Tilbøielighed overhovedet gik i en saadan Retning, vare blevne enige, og som de nu meente, at der ikke behøvedes nogen tilstrækkelig Forhandling om for at sætte det igjennem. Under denne Forudsætning, og kun under den, forekommer det mig, at det kan være rigtigt, at et Spørgsmaal af denne Natur kan blive taget paa denne Maade, saa at der ikke engang i Udvalget skulde foregaae nogen fuldstændig Forhandling deraf. Det skulde altsaa været noget i sig saa Indlysende, saa klart og saa Rigtigt, Noget, som vilde blive modtaget med saadan Glæde og Tilfredshed fra alle Sider, at det ikke var værd at anstille synderlig dybtgaaende Undersøgelser og Forhandlinger derover. Dette troer jeg nu dog imidlertid vilde være en noget eiedommelig Opfattelse af Spørgsmaalet, og man befinder sig virkelig i en høist mærkelig Illusion, naar man troer, at det kan opfattes paa denne Maade. De Grunde, der ere anførte fra andre Sider end den ærede Hovedforslagsstiller og tilbeels ogsaa af ham, har jeg allerede berørt, og jeg haaber, at de reent vilde lade det Argument falde bort, at enten Valkendorffs Collegiums Istandsettelse eller den botaniske Have og dens Historie skulde kunne give noget som helst Bidrag til Støtte for dette mærkelige og skæbnesvangre

Forslag om at tilintetgjøre disse gamle sær-egne Stiftelser og Fonds, som der her er Tale om; thi det maa jo ikke glemmes, at man ikke kan sammenligne det, der her bestaaer, med det Tilfælde, hvor en Mand har saadanne særegne Skuffer som i det Tilfælde, det ærede Medlem nævnte. Ganstvist er det saa, naar en Mand havde sine Penge, hvoraf han uden videre kunde tage til sine Fornødenheder, da vilde det være en urigtig Fordeling at have dem i disse Skuffer, som den ærede Forslagsstiller dvælede ved. Men her er det en ganstvist anden Sag. Her er der nemlig ikke Spørgsmaal om disse forskellige Beholdninger hist og her, som vi kjendte fra Christian den Ottendes Tid, og som bleve inddragne, men her er der Spørgsmaal om ganstvist bestemte, gennem Aarhundreders Løb fremtraadte Stiftelser, som under alle Omstændigheder maae erkjendes for offentlige Stiftelser — om der end til nogle af dem er givet betydelige Tilskud fra Private — men aldeles utvilsomt for Stiftelser, det vil sige Institutioner med en særegen Stilling, særlige Rets-Subjectiviteter i Samfundet, som gjør det naturligt, at de træde op, og at der f. Ex. bliver Spørgsmaal om Universitetets Krav, om Communitetets Krav og om dets Forpligtelser osv. Dette er en Stilling, som de have havt fra 3—400 Aar tilbage, og som de have bevaret, og det er denne deres Charakter, som man her paa een Gang vil tilintetgjøre. Det vilde virkelig være en meget ringe Opfattelse, om man vilde sige, at det skulde være lettere overflueligt og mere bekvemt at have dette Forhold ordnet paa en anden Maade. Jeg holder mig overbevist om, at det Nuværende er fuldt saa bekvemt og overflueligt som det, den ærede Rigsdagmand har villet sætte istedet derfor, og at der sandelig hører en overmaade ringe Evne til at see ind i et Budget for at see aldeles klart og tydeligt, hvorledes den hele finantzielle Tilstand er. Hvor meget der kommer ind, hvor meget der ydes dertil, og hvor store disse Formuer ere, Alt dette faaer man en saa klar og tilstrækkelig Oplysning om, at det kun kan tilregnes Vedkommende selv, om han ikke faaer en ligesaa klar og bestemt Forestilling derym-